

Bouwstenen voor de nieuwe strategie Amsterdam circulair

Amsterdam wil een volledig circulaire stad zijn in 2050. Hiervoor is een systeemverandering nodig. De gemeente Amsterdam bouwt met behulp van het 'donut-economie model' aan een integrale strategie voor een circulaire economie. Dit rapport benoemt de bouwstenen voor de periode 2020-2025 met doorkijk naar 2030. Prioriteit hebben de waardeketens Bouw, Biomassa en voedsel en Consumptiegoederen omdat hier de meeste impact economisch en milieutechnisch te behalen valt.

Een circulaire economie is een economisch systeem waarbij het grondstofgebruik is geminimaliseerd door hergebruik van producten, onderdelen en hoogwaardige grondstoffen. Het is een systeem van gesloten kringlopen waarin producten hun waarde zo veel en lang mogelijk behouden, hernieuwbare energiebronnen worden gebruikt en systeembenen centraal staat.

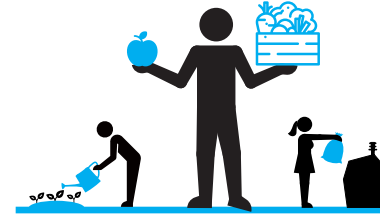
De Britse econome Kate Raworth laat met het donut-economie model zien hoe we kunnen leven op een veilige en rechtvaardige plek en hoe de samenleving kan floreren zonder schade toe te brengen aan de planeet. Het stelt Amsterdam in staat een holistische visie voor een bloeiende, zichzelf vernieuwende stad te formuleren, ontwikkelrichtingen te ontwerpen en de voortgang te meten. Samen met diverse partijen en Amsterdammers zijn 17 ontwikkelrichtingen geformuleerd voor het circulair maken van de drie waardeketens. Het komende half jaar worden deze ontwikkelrichtingen samen met de stad verder vormgegeven, door 'meedenken over een duurzame stad' sessies (zie amsterdam.nl/duurzametoekomst).

Bouw

Ontwikkelrichtingen

- Stimuleer circulaire gebiedsontwikkeling met flexibele bestemmingsplannen, klimaatbestendig bouwen en veerkrachtig stedelijk ontwerp
- Gebruik circulaire criteria bij de gronduitgifte en aanbesteding van alle bouw- en infrastructurele projecten en in de openbare ruimte
- Bouw en maak gebruik van adaptieve en modulaire gebouwen
- Opschalen van circulaire demontage en gescheiden inzameling
- Gebruik hernieuwbare en secundaire bouwmaterialen
- Stimuleer circulaire renovatie in de particuliere en sociale woningbouw

Biomassa en voedsel

Ontwikkelrichtingen

- Creëer circulaire voedselproductie in (voor) stedelijke gebieden
- Stimuleer een gezonde, duurzame en plantaardige voedselconsumptie door alle inwoners
- Minimaliseer voedselverspilling door retail, horeca en huishoudens
- Uitbreiden van gescheiden inzameling van organisch afval van huishoudens en bedrijven voor hoogwaardige verwerking
- Opschalen van hoogwaardige verwerking van biomassa en voedsel reststromen
- Versnel het sluiten van lokale nutriëntenkringlopen uit biomassa en waterstromen

Consumptiegoederen

Ontwikkelrichtingen

- Voorkom overconsumptie en minimaliseer het gebruik van consumptiegoederen
- Stimuleer hoogwaardige recycling van complexe consumptiegoederen
- Inzetten op het gezamenlijk en langdurig benutten van producten
- Uitbreiden van lokale ambachtscentra voor reparatie en herstel van producten
- Gebruik en ontwerp gestandaardiseerde en modulaire producten die geschikt zijn voor hergebruik, reparatie en recycling

Hefbomen

Versnellen de transitie naar een circulaire economien

Digitalisering

Materiaal- en grondstofstromen kunnen worden gevolgd. Dit vergroot de mogelijkheid om grondstofkringlopen te sluiten.

Echte en eerlijke prijzen

Prijzen moeten de werkelijke kosten zijn, dus ook de indirecte maatschappelijke en milieukosten.

Innovatienetwerken

Deze verbinden stakeholders voor het bedenken van nieuwe circulaire oplossingen.

Systeemdenken

Is een holistische benadering van vraagstukken door analyses van de samenhang van invloedsferen in een systeem.

Experimenteren

Testen en maken van prototypen van nieuwe innovaties.

Logistiek

Efficiënt transport van grondstoffen naar gebruikers, producenten en verwerkers.

Banen en vaardigheden

Nieuwe kansen voor werk die vragen om andere vaardigheden waarop de arbeidsmarkt zich moet voorbereiden.

Beleidsinstrumenten

Interventies om de circulaire economie te stimuleren

Regelgeving

Regels geven richting, bijvoorbeeld in de ruimtelijke ordening, maar ook door toezicht en vergunningsverlening.

Wetgeving

Kan worden ingezet om gedrag te veranderen.

Fiscale kaders

Bieden positieve of negatieve prikkels om de circulaire economie te stimuleren.

Directe financiële ondersteuning

Is een middel om financiële obstakels weg te nemen.

Economische kaders

Prikkels om de markt te stimuleren naar circulair. Bijvoorbeeld producenten verantwoordelijk maken voor afvalverwerking van hun producten.

Kennis, advies en voorlichting

Hiermee kan de stad direct invloed hebben op kennisontwikkeling.

Samenwerkingsplatforms en infrastructuur

Helpt kennis- en informatie-uitwisseling, maakt de overheid transparanter en laat ondernemers en academici in hun kracht staan.

Bestuur

Bestuursinstrumenten om activiteiten en besluitvorming vorm te geven.

